

Rada
Európskej únie

V Bruseli 8. apríla 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0207(COD)**

**6833/20
ADD 1 REV 2**

**JAI 240
INFO 4
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186**

NÁVRH ODÔVODNENÉHO STANOVISKA RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje program
Občania, rovnosť, práva a hodnoty a zrušuje nariadenie Európskeho
parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014
– návrh odôvodneného stanoviska Rady

I. ÚVOD

1. Komisia 30. mája 2018 prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty na obdobie 2021 – 2027¹.
2. Preskúmanie návrhu sa začalo v októbri 2018 a ukončilo v decembri. Coreper 19. decembra 2018 udelil čiastočný mandát na rokovania².
Keďže navrhované nariadenie je jedným z balíka návrhov súvisiacich s viacročným finančným rámcom (ďalej len VFR), všetky ustanovenia s vplyvom na rozpočet alebo horizontálnej povahy sa ponechali bokom, až kým sa nedosiahne ďalší pokrok v súvislosti s VFR.
3. Coreper 20. februára 2019 čiastočný mandát predĺžil, čo umožnilo prerokovať ustanovenia, odôvodnenia a činnosti súvisiace s novou oblasťou Hodnoty Únie, ktorú navrhol Európsky parlament.
4. Uskutočnili sa štyri trialógy, 22. januára, 5. februára, 20. februára a 6. marca 2019, ktorým predchádzalo niekoľko technických trialógov a redakčných zasadnutí. V Rade sa 1., 15. a 28. februára 2019 uskutočnili tri zasadnutia pracovnej skupiny *ad hoc* pre finančné nástroje SVV s cieľom informovať členské štáty o pokroku v rokovaníach a získať ich spätnú väzbu.
5. Vďaka týmto rokovaniam sa dosiahla spoločná dohoda s Európskym parlamentom³ o častiach návrhu, ktoré nie sú uvedené v zátvorkách a na ktoré bol predsedníctvu udelený mandát. Výsledok týchto rokovaní sa uvádza v dokumente 7249/1/19. Coreper 13. marca 2019 potvrdil spoločnú dohodu s Európskym parlamentom.

¹ SN 9605/1/18 REV 1.

² 15347/18.

³ SN 7249/1/19.

6. Európsky parlament 17. apríla 2019 potvrdil spoločnú dohodu prijatím svojho legislatívneho uznesenia (prvé čítanie).
7. Coreper 16. novembra 2020 preskúmal predbežnú politickú dohodu, ktorú dosiahli vyjednávači o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027. Coreper tak mohol 2. decembra 2020 prijať plný mandát na rokovania o programe Občania, rovnosť, práva a hodnoty (názov programu bol zmenený počas rokovaní s Európskym parlamentom v roku 2019).
8. Ďalšie dva trialógy sa uskutočnili 10. a 17. decembra 2020. Predbežná politická dohoda s Európskym parlamentom sa dosiahla 17. decembra 2020.
9. Rada 17. decembra 2020 formálne prijala rôzne prvky balíka VFR.
10. Coreper 3. februára 2021 preskúmal konečné kompromisné znenie a vyjadril mu podporu.
11. Predseda Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci zaslal 4. februára 2021 list predsedovi Coreperu (časť II), v ktorom potvrdil dohodu Európskeho parlamentu o výsledku medziinštitucionálnych rokovaní (s výhradou overenia právnikmi lingvistami oboch inštitúcií).
12. Coreper 17. februára 2021 dosiahol politickú dohodu o kompromisnom znení.

II. CIEĽ

13. Cieľom programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty je chrániť a presadzovať práva a hodnoty zakotvené v zmluvách EÚ s cieľom udržať otvorené, demokratické a inkluzívne spoločnosti. V návrhu Komisie mal tri konkrétne ciele: i) presadzovať rovnosť a práva (rodová rovnosť, nediskriminácia, práva dieťaťa), ii) podporovať angažovanosť a účasť občanov na demokratickom živote Únie (oblasť Angažovanosť a účasť občanov) a iii) bojovať proti násiliu, najmä násiliu voči deťom a ženám (oblasť Daphne). Na základe rokovaní s Európskym parlamentom sa pridal štvrtý cieľ – ochrana a presadzovanie hodnôt Únie (oblasť Hodnoty Únie).

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

Nová oblasť

14. K trom doterajším oblastiam (Rovnosť a práva, Angažovanosť a účasť občanov a Daphne) pribudla nová, štvrtá oblasť (Hodnoty Únie). Má za cieľ predovšetkým presadzovať demokraciu a právny štát ako základný predpoklad pre vybudovanie dôvery občanov v Úniu a nastolenie vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. Program tak prispeje k demokratizácii Únie, dodržiavaniu zásad právneho štátu a demokratického dialógu, transparentnosti a dobrej správe vecí verejných.
15. Alokáciou dodatočných finančných prostriedkov sa oblasti Hodnoty Únie zaručí dostatočné financovanie, pričom sa nenaruší riadne vykonávanie troch zvyšných oblastí.

Alokácia finančných prostriedkov

16. Keďže pôvodné finančné krytie sa navýšením na základe dodatočnej alokácie takmer zdvojnásobilo, program bude dostatočne financovaný. Z finančných prostriedkov učených na štyri oblasti programu sa na novú oblasť Hodnoty Únie vyčleňuje nezanedbateľná suma vo výške 689,5 milióna EUR (v bežných cenách), pričom sa stanovujú základné podmienky na získanie financovania už v roku 2021 – Európsky parlament a Rady v spoločnom vyhlásení vyzývajú Komisiu, aby prijala vhodné opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa. Súčasne ostáva nepridelená „flexibilná suma“ vo výške 91,2 milióna EUR (v bežných cenách), aby sa pokryli možné núdzové potreby.

Účelové viazanie a vykonávanie

17. V každej oblasti sa zaviedlo obmedzené účelové viazanie, aby sa v nej vyzdvihli hlavné politické priority. S cieľom zaručiť riadne vykonávanie a schopnosť reagovať na budúce výzvy sa zároveň miera flexibility Komisie, o akú sa môže každoročne odchýliť od účelového viazania, zvýšila z piatich na desať percent. Potvrdilo sa tiež, že ročný pracovný program sa prijme prostredníctvom vykonávacích aktov.

IV. ZÁVER

18. Pozícia Rady v prvom čítaní odráža kompromis dosiahnutý v rámci rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom. Potvrdil ho uvedeným listom predseda Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a následne schválil Coreper 17. februára 2021.